

tatható, ekkor derült száraz időjárás következett be, úgy hogy a toboz a fán nyilni kezdett s részben kipergett. A szedést ily körülmények között be kellett szüntetni.

A mag, mely ezen tobozból termeltetik, kitünő minőségű ugyan, a *hl*-enkinti kihozatal azonban alig lesz 0·9 *kg*-nál több, a mi a termőhely magas fekvésének tulajdonítható.

Tavaszig a gyűjtött tobozmennyiség egy része ki lesz pergetve, úgy hogy folyó évben is mintegy 5000 *kg* tiszta mag fog rendelkezésre állani.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló törvényről.

Irtá: P é c h K á l m á n, m. kir. közp. főerdész.

A földmivelésügyi m. kir. minister, a szentesített törvényben gyökerező hatalmánál fogva, 1894. évi november hó 1-én léptette életbe a „mezőgazdaságról és mezőrendőrségről“ szóló 1894. évi XII. törvényczikket.

Ismeretes dolog, hogy a mezőgazdaság érdekei az új törvény életbeléptetéséig csak a „mezőrendőrségről“ szóló 1890. évi IX. törvényczikkben találtak némi védelemre; általánosan ismeretesek voltak továbbá az 1840. évi törvényczikknek a legutóbbi idők — mondhatni rohamos — gazdasági fejlődése mellett mindinkább feltűnővé és elviselhetetlenné vált hiányai és az 1840. év óta lényegesen átalakult gazdasági és megélhetési viszonyokhoz nem illő rendelkezései; úgy, hogy minden mezőgazda nagy örömmel fogadhatta a gyakorlati szempontból oly nagy fontossággal bíró 1894. évi XII. törvényczikket,

mely hivatva van a mezőgazdaság ügyes-bajos dolgait, a mai fejlődöttebb viszonyokhoz mért intézkedéseivel, a lehető legjobban orvosolni.

Az új törvény 1. §-ában határozottan kimondja ugyan, hogy „az erdőkre nézve az 1879. évi XXXI. tczikk határozatai irányadók“, de az új törvény tartalmaz olyan intézkedéseket is, a melyek az erdőgazdaságot szintén közelebbről érintő kérdések megoldását czélozzák. Nemcsak hiba, hanem mulasztás volna tehát, ha az erdész a mezőgazdasági új törvényt megismerve kihasználni nem igyekeznék. Az új törvénynek főként a legeltetésre és a fásításokra vonatkozó rendelkezéseit kell az erdésznek jól ismernie azért, hogy saját működése terén biztosan és teljes tájékozottsággal léphessen fel.

Sőt most, midőn az országos erdészeti egyesület f. évi kongresszualis közgyűlésén a kopárterületek beerdősítésének kezdését felveti, a mezőgazdaságról szóló legújabb törvénytől való foglalkozás annál is inkább időszerűnek látszik, mert a jelzett kérdésnek megvitatásánál, amint azt egyesületünk felvetette és a tárgyalásra előkészíté, úgy az erdőtörvénynek, valamint a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló törvénynek bennünket érdeklő rendelkezéseit mulhatlanul figyelembe kell vennünk.

Szükséges tehát, hogy az erdész az új törvénytől tüzetesebben foglalkozzék s erre annál könnyebben ráállhat, mert fáradsága meg lesz jutalmazva, a mennyiben az új törvényben — általánosságban — erdőtörvényünk ismerős czélzataival fog találkozni s örömmel fog meggyőződni arról, hogy az 1879. évi XXXI. törvényczikkbe foglalt elvek tért hódítottak.

Közelebbről érdekelhetik az erdészetet a mezőgazdasági új törvénynek a legeltetés szabályozására, továbbá a víz-

mosásos s egyéb területek befásítására, valamint ezzel kapcsolatosan a községi faiskolák létesítésére vonatkozó rendelkezései. Ezeken kívül pedig az erdészet szempontjából figyelmet érdemelnek még az új törvénynek a kártékony állatok és növények irtásáról, valamint a mező-őrökről szóló fejezetei.

Nem vélek felesleges munkát végezni, ha tisztelt szaktársaim figyelmét, az alább közlendőkkel, a mezőgazdasági új törvény tanulmányozására felhívom.

A legeltetés szabályozására vonatkoznak az új törvénynek 6—13, 18—23 §§-ai.

Különösen fontos intézkedéseket tartalmaznak a következő §§-ok.

A 6. § szerint: „Osztatlan, közös tulajdont képező legelőknél az érdekelt birtokosok közgyűlése állapítja meg a legelő-rendtartást, a legeltetés, az állattenyésztés s az apaállat tartás módozatait“.

A 7. § szerint: „A közös legelőre nézve az érdekelt birtokosok közgyűlése állapítja meg, hogy a) mennyi és minő állatot van jogositva minden egyes birtokos, vagy községbeli lakos a legelőre bocsátani; b) mily kötelezettség terheli azt, ki nem saját állatait bocsátja a közös legelőre, hanem jogának gyakorlását másnak engedi át.“

A 20. § szerint: „Közös, avagy községi tulajdont képező, legelőkön és oly határookban, vagy határrészekben, hol a nyomásos gazdálkodás van elfogadva: lovat, szarvasmarhát és sertést legeltetni rendszerint csak közös csordákban, nyájokban, falkákban, csürhékben és ménesekben szabad.“

A 21. § szerint: „A közös legeltetésre használt birtokoknál a községi képviselőtestület, illetve a

birtokossági külön tanács megállapítja, hogy *a*) a legelőre hány állat bocsátható; *b*) a területnek mely részei, mely időben és minő sorrendben felváltva kerüljenek legeltetés alá; *c*) egymást a legeltetésben hátráltató állatnemek a legelőnek mely részeiben és minő sorrendben legelhesse- nek; *d*) hol nem szabad állategészségi, vagy más okokból legeltetni; *e*) hol legyenek a kutak, itatók delelők és véd- helyek stb. készítendő; *f*) egy állat után legeltetési költ- ségek (pásztorbér, legelő stb.) czimén mily összeg fizetendő; *g*) mely esetben engedhető meg az, hogy a 20. §-ban elrendelt legeltetési módtól eltérőleg egyesek külön legel- tessenek.“

Már az itt idézett §§-ok tartalmából is láthatjuk, hogy az új törvény gyökeresen szabályozza a legeltetés gyakorlását úgy a közös osztatlan legelőkön, mint a közös legeltetésre használt mezei bir- tokokon.

A törvény ezen rendelkezései mélyen belenyulnak a birtokosok anyagi érdekeibe, mert hiszen, hogy egyebet ne említsek, a megalkotandó legelő-rendtartások egyik legfőbb feladata lesz megszabni a közös legelőre ki- hajtható állatok számát, s azt hiszem, sok legelő jószág marad le a legelő-rendtartás határozatából a köz- legelőkről.

Sok mezőgazdának tehát most áldozatot kell hozni, de ezt megnyugvással teheti, mert meg kell hajolnia az új rendet követelő közigazdasági okok előtt; mert bizonyos, hogy ha a jól megalkotott legelő-rendtartások határoz- mányait szigorú következetességgel végrehajtják, a törvény világos czélzata: a közös legelők termőerejének növekedése és a legelő jószágoknak különösen minőség tekintetében való javulása kétségtelenül be fog következni.

A legeltetés szabályozásának nagy kihatása lesz a mezőgazdaság szempontjából oly fontos állattenyésztés fejlődésére; s azt hiszem, hogy a törvénynek a legeltetés szabályozására vonatkozó intézkedései a legeltetésről az általános istállóztatásra való áttérésnek, tehát egy lényeges gazdasági átalakulásnak vetették meg az alapját. Ezen gazdasági átalakulástól messze állunk ugyan, de azt hiszem, hogy sok tehetős mezőgazda már most megfontolja, hogy marháját a közös legelőre bocsássa-e, vagy pedig istállózás alá fogja?

Már előbb is mondatott, hogy a törvény szerint községenként készitendő legelőrendtartás egyik legfontosabb részét képezi az, mely a legelőre bocsátható állatok számát állapítja meg.

Tudjuk azt, hogy a hegyvidéki községek nagy részének határában a közös legelő, vagy a közösen legeltethető mezei birtok nem nagy kiterjedésű; tudjuk továbbá azt is, hogy épen az ilyen községekben aránytalanul felfszaporodott a megélhetés céljából tartott állatok száma, ugyannyira, hogy a kis kiterjedésű legelők, a termőképességükhöz aránytalanul nagy számú legelő jószágot jól ellátni már nem képesek.

Ily községekben tehát az fog bekövetkezni, hogy a kis területű és amugy is megviselt legelőkről az eddig aránytalan számban tartott állatok nagy része, a legelő rendtartás szerint, letiltatik. A kiszorult állatok részére — mint a törvény végrehajtására vonatkozólag kiadott ministeri rendelet 23. §-a mondja — ha a tulajdonosok ugy kívánják, legelő-terület bérelhető; de az ilyen hegyvidéki községekben alig lesz alkalmas bérelhető terület. Mi történik tehát ily esetben a legelő-rendtartás értelmében a közös legelőről kimaradt állatokkal; mert a megélhetéssel

küzdő szegény gazda alig foghatja azokat istállóztatás alá s tuladni sem akar rajtuk?

Az ilyen bekövetkező esetekben, azt hiszem, résen kell lenni különösen a községi, volt urbéres közbirtokossági s egyéb közbirtokossági erdőket kezelő erdésznek, mert bizonyosra veszem, hogy a felsorolt erdők birtokosai — kik a felvetett esetben egyuttal a közlegelőről leszorult állatok tulajdonosai is, erdejüket fogják az egyedüli ments-várnak tekinteni, a nélkül, hogy mérlegelnék, vajjon erdejük nem sinyli-e meg, ugymint maguk a legelők, a tulhajtott legeltetést?

Az erdőtörvény kellő védelmet nyújt az erdőknek a legeltetés által való tönkre tétele ellen; az erdők kezelőjének van tehát módja a védekezésre, ha tehát ott, a hol az — az új mezőgazdasági törvénynek közigazdaságilag igen fontos s az állattenyésztés jövő fejlődésére bizonynyal jó hatással levő rendelkezései által teremtett állapotból kifolyólag — szükségesnek mutatkozik, teljes mértékben hozzányulunk az erdőtörvény nyújtotta védelemhez: nem kell attól tartanunk, hogy az előbb említetem új állapot az erdőket veszélylyel fenyegetné.

A községi, volt urbéres közbirtokossági és egyéb közbirtokossági erdőknél — melyek a községbeli marhák által való elárasztás veszélyének leginkább ki lesznek téve — nincs egyéb feladatunk, mint hogy az erdőtörvény által előirt rendszeres erdőgazdasági tervekben ne csak a legeltetés helyét, a legeltetés alá vehető erdőrészek sorrendjét, a legeltetés idejét és a legeltethető jószág nemét állapítsuk meg, hanem hogy a fanemhez, az erdő állapothoz, a talaj termőerejéhez viszonyítva meghatározzuk egyuttal — az erdőbirtokosokkal folytatott beható tanácskozás alapján — állatnemenként a legeltethető

jószág számát is; a jóváhagyást nyert erdőgazdasági tervek erre vonatkozó rendelkezésének pontos betartását pedig következetesen ellenőrizzük.

Nagy fontosságú elvi megállapodást tartalmaz az új törvény 12. §-a, mely szerint a közös havasi legelők csak akkor oszthatók fel, ha igazoltatik, hogy más művelési módok alkalmazása esetén sem a felosztás alá kerülő legelő, sem pedig az alatta elterülő földek vizmosások képződése által, vagy a feltalajnak más módon való eltünése által állapotukban veszélyeztetve nem lesznek.

Véleményem szerint az új törvény 12. §-ában foglalt intézkedés a havasi legelők alatt elterülő véderdő övek feladatát könnyebbiti; mert ha ott, a hol az szükséges, kimondatik, hogy a havasi legelők fel nem oszthatók, ez által a véderdő-övek havas felőli határain túl is — bizonyos tekintetben — védő területek keletkeznek, melyekkel összefüggésben a havasi véderdők jobban megfelelhetnek védelmi feladatuknak, mint különben, ha felettük a legelő felosztás folytán más művelési ág alá fogott nemcsak teljesen védtelen, de a legnagyobb mértékben veszélyes területek terülnének el.

A mezőgazdasági új törvény végrehajtására vonatkozó rendelet 12. §-a szerint a közös havasi legelők felosztását kérő folyamodvány — a felosztásra vonatkozó eljárásnak az illetékes bíróság előtt való folyamatba tétele előtt — a járási főszolgabíró és a vármegye alispánja útján a közigazgatási erdészeti albizottsághoz, s ennek véleményes jelentésével együtt a földművelésügyi m. kir. ministerhez terjesztendő fel. A felosztás iránt a további törvényes lépések csak ministeri engedély megadása után tehetők meg.

Az erdészet illetékes szakközegeinek tehát lesz mód-

jukban szavukat a felosztás ellen felemelni, abban az esetben t. i., ha a felosztás csakugyan veszélynek lehetne okozója.

Ismerős elvekkel találkozunk az új mezőgazdasági törvénynek 13. és 14. §§-aiban, melyek a vizmosásos és vizmosás veszélyének kitett, valamint egyéb kopár területek befásítását rendelik el.

Az erdőtörvény 165. §-ában hasonló rendelkezések foglaltatnak; a két törvény közt e tekintetben csak az a különbség, hogy míg az erdőtörvény a befásítás elrendelését a kopár talaj közgazdasági szempontból való megköttetésének szükségességéhez köti, addig az új mezőgazdasági törvény ezt csak a vizmosásoknál kívánja, míg a korlátolt forgalmu (törvényhatósági, községi, egyházi, közalapítványi, közbirtokossági) birtokokon létező kopár területeknél a befásítás elrendelésére elégséges az új törvény szerint, ha a kopár területek a befásításra alkalmasak és más módon okszerűbben nem használhatók.

A mezőgazdasági új törvénynek szóban forgó §§-ai ezek:

A 13. § szerint vizmosásos és vizmosás veszélyének kitett területeken a legeltetés egészben, vagy részben eltiltható.

Ha a létező vagy keletkező vizmosások másnak birtokát is károsítanak, vagy kárral fenyegetnék, a szükséges óvintézkedéseket, esetleg ezen területeknek záros határidő alatti befásítását a hatóság elrendelheti s meg nem egyezés esetén a költségek viselése tekintetéből az érdekelttség arányában határoz.

A 14. § szerint „a korlátolt forgalmu birtokon létező kopár területek, melyek befásításra

alkalmasak és más módon okszerűbben nem használhatók, záros határidő alatt befásítandók. Mely területek s minő határidő alatt fásítassanak be, azt az érdekelt birtokos meghallgatása után a törvényhatóság közigazgatási bizottsága határozza meg.

A mezőgazdasági új törvény végrehajtására vonatkozó rendelet 13. §-a szerént a községek előljáróságai az 1895 évi november hó 1-éig kötelezve voltak arra, hogy a határukban fekvő összes vizmosásos helyek fekvését, hozzávetőleges kiterjedését és az általuk veszélyeztetett területek hozzávetőleges nagyságát az illetékes járási főszolgabirónak bejelentsék.

A főszolgabiró — a mennyiben ezen jelentések alapján megtartott helyszini szemlék alkalmával azt tapasztalná, hogy az illető vizmosás csak befásítással köthető meg, — a megfelelő intézkedéseknél az illetékes m. kir. erdőfelügyelőséget köteles igénybe venni.

Törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok saját hatáskörükben kötelesek gondoskodni arról, hogy az új törvénynek a vizmosások befásítására vonatkozó rendelkezései végrehajtassanak.

Az új törvény végrehajtására vonatkozó rendelet 14. §-a szerént minden járás főszolgabirája köteles utasítani a községi előljáróságokat, hogy a község határában elterülő korlátolt forgalmu birtokokon levő kopár területek fekvését és nagyságát záros határidő alatt bejelentsék. E bejelentések a járási mezőgazdasági bizottsággal közöltetnek, mely bizottság az illetékes m. kir. erdőfelügyelőség meghallgatásával véleményt mond: vajjon alkalmasak-e a bejelentett területek a befásításra és hogy mily határidő tűzessék ki a befásításra?

A bejelentéseket a járási főszolgabiró, a mezőgazda-

sági bizottság véleményével együtt, felterjeszti a vármegye közigazgatási bizottságához, mely a befásítást, záros határidő alatt, elrendeli.

Rendezett tanácsu városok a bejelentést saját szakkezegek véleményével terjesztik föl a vármegye közigazgatási bizottságához.

Törvényhatósági joggal felruházott városok közigazgatási bizottsága a szóban forgó területek befásítása iránt közvetlenül intézkedik.

Remélhető, hogy a két törvény karöltve nagyobb lendületet ad a kopárságok befásításának s ezt annál inkább remélhetjük, mert a mezőgazdasági törvény gondoskodik egyuttal (43—49. §§-ban) az ugynevezett községi faiskolák telepítéséről, illetőleg a fásításokhoz szükséges ültető anyag neveléséről is.

A törvénynek a faiskolákra vonatkozó fontosabb intézkedései ezek: minden egyes község köteles legalább 400 □^o nagyságu, kellően berendezett (kerítéssel, vízzel, szerszámokkal ellátott) faiskolát fentartani; a törvényhatóság határozza meg, mennyiben egyesülhet több község közös faiskola tartására (43. §.); a faiskola létesítéséről és kezeléséről a község előljárósága gondoskodik; a faiskola kezelésével, szakértő közeg híján, a néptanító bizható meg (44. §.); a törvényhatóság állapítja meg, hogy a faiskolában a vidéken legjobban diszljő fa- és gyümölcsfajokból melyek tenyésztessenek; a hol a talaj és az éghajlati viszonyok az eperfa tenyésztésre alkalmasak, a faiskolában az eperfa (*morus alba*) tenyésztésére különös gond fordítandó; hol a kosárfonás, mint háziipar meghonosítható, a kosárfüzvessző tenyésztésére is gond fordítandó (46. §.)

Ezek röviden a törvénynek a faiskolákra vonatkozó

rendelkezései, melyeket még avval toldok meg, hogy a mezőgazdasági új törvény végrehajtása ügyében kiadott ministeri rendelet 46. §-a szerint a törvényhatóságok az 1896 évi januárius hó 1-éig voltak kötelesek megalkotni azt a szabályrendeletet, a mely megállapítja az egyes faiskolákban nevelendő fánemeket és gyümölcsfajokat, s mely szabályrendelet hivatva van kijelölni az egyes faiskolák művelési irányát.

Nem mulaszthatom el, hogy a községi volt urbéres közbirtokossági, egyáltalán a kisebb területű erdők birtokosait e helyen arra ne figyelmeztessem, hogy ne adják át magukat azon hiedelemnek, hogy miután a községi faiskolában lesz bőven facsemete: megszabadulnak a külön csemetekert tartásának gondjától! Ne higgyék ezt, mert erdészük bizony ezután is azt fogja követelni, hogy az addig már létesített csemetekertet továbbra is fentartsák s bizony ezután is csak elő fog állani avval a sürgetéssel, hogy ott, a hol nincs: külön csemetekert telepítsék.

A községi stb. erdőket kezelő erdészek igen helyesen járnak el, ha a csemetekert létesítésénél ezután sem tági-tanak, mert, nézetem szerint, a mezőgazdasági új törvény értelmében létesítendő községi faiskola és az erdőtörvénynek az erdőkben foganatosítandó felújításokra vonatkozó rendelkezéseiből kifolyólag telepített, vagy telepítendő és fentartandó facsemetekert között, a czélt és rendeltetést tekintve: lényeges a különbség.

Megmagyarázza ezt maga a mezőgazdasági új törvénynek 47. §-a, mely így szól: „A faiskolákból nyert csemeték első sorban a 13. és 14. §§-okban körülírt területek — tehát vizmosásos veszélyének kitétt területek, valamint a befásításra alkalmas és más módon okszerűbben nem

használható kopár területek — „befásítására, a futóhomok megkötésére, továbbá a meredekebb partok, szakadások biztosítására és megvédésére — azután pedig a közutak, utczák, terek és növények termelésére alkalmatlan más területek, valamint a község tulajdonát képező legelők befásítására szolgálnak.“

A mezőgazdasági új törvényben tehát erdőről, illetőleg vágásterületek beerdősítéséről, régibb erdősítések utánpótlásáról, erdei tisztások beültetéséről, erdők alátelepítéséről stb, vagyis az erdőgazdasági szempontból vett tulajdonképeni erdősítésekről szó sincs, a minthogy nem is lehet, mert azok az erdőtörvény keretébe tartozó intézkedéseket tételeznek fel.

Ha figyelembe vesszük, hogy a községi faiskolák területének jó nagy részét a gyümölcsfák, egy részét az utakra és a mezei taghatárokra szánt fasorokhoz szükséges fácskák fogják elfoglalni s csak az ezután fenmaradó rész lesz erdei fák nevelésére felhasználható — másrészt pedig, ha számba vesszük a faiskolákban nevelt erdei facsemetékkel beültetendő és az új törvényben kijelölt területek sokaságát: úgy elgondolhatjuk, hogy a községi faiskolákban az erdők felújításánál felhasználható facsemete-feleslegről — legalább jó ideig — szó sem lehet, s beláthatjuk, hogy csemetekertre ezután is lesz szükségünk a községi stb. kisebb idő birtokokon is.

A mezőgazdasági törvénynek a kártékony állatok és növények irtásáról szóló fejezetében különösen érdekli az erdőbirtokost az 55. §. mely hatósági engedély (a törvény végrehajtására vonatkozó rendelet 55. §-a szerént: az illetékes községi előjáróság engedélye) és a tulajdonos előzetes értesítése mellett felhatal-

mazza a gyümölcsös birtokosát arra, hogy a hernyót a szomszédos erdőben is, 30 m széles területen, saját költségén, kiirthassa.

Azt hiszem, a törvény ezen szakaszát szívesen fogadhatja az erdőbirtokos is, mert ha erdejének egy része a hernyóktól megtisztítottatik, ez csak erdejének javára lehet s a hernyóirtás közben esetleg okozható károsításoknak elejét veheti az által, hogy a hernyóirtáshoz — miről a törvény szerint tudomással kell birnia — a védelem teljesítése végett saját erdőörét az erdőbe idejekorán kirendeli.

Ezek után a mezőgazdasági új törvénynek még csak a mezőőrökre vonatkozó egy intézkedéséről akarok említést tenni.

A törvény 74. §-a szerint egyes erdőőrök is megbízhatók a mezőöri teendők ellátásával.

A törvény végrehajtására vonatkozó rendelet 74. §-a szerint erdőőr csak akkor bizható meg a községi mezőöri teendőkkel, ha 1. azt az erdőbirtokos megengedi; 2. az erdőőr tulajdonképeni hivatásában ez által nem akadályoztatik; 3.) az erdőőr felügyelete alá helyezendő mezei terület 200 kat. holdnál nem nagyobb. De ama hegyvidéki községekben, melyek határa állami, vagy állami kezelésben levő erdők között van, a mezőöri szolgálatot — az 1895. évi 12312. és 39711. számú ministeri körrendeletek értelmében — az erdőöri személyzet láthatja el oly esetekben is, midőn az erdőőr felügyelete alá helyezendő mezei terület a 200 kat. holdat meghaladja.

Az erdőőröknek a mezőöri teendőkkel való megbízása ügyében, a közigazgatási bizottság javaslata alapján, a földmivvelésügyi m. kir. minister határoz.

Az új törvénynek s az annak alapján kiadott ministeri intézkedéseknek az erdőöröknek a mezőöri teendőkkel való megbízatására vonatkozó rendelkezését minden mezőgazda megnyugvással fogadhatja már csak azért is, mert a szakképzett és fegyelmezett erdőöröknek minden esetben nagyobb hasznát veheti, mint a mezőöröknek, kiktől a törvény az irástudást sem követeli feltétlenül.

Lapszemle.

A hevitett fa. Szemben avval a szomorú ténnyel, hogy a magyar állam összes erdőségeinek mintegy felerésze, kerekén 8 millió hold bükkösökből s más oly lombfákból áll, melyek évi fatermésének csak jelentéktelen részét vagyunk képesek műfa alakjában, s azt is felette mérsékelt áron értékesíteni; és e mellett vágható tölgy- és fenyőerdeink fakészlete és területe máris nagyon leszállott azon mennyiség alá, melyet a szigorú tartamos üzem megkíván: igen természetes, hogy minden oly vivmány erősen felkölti érdeklődésünket, mely a fának műszaki használhatóságát emeli, különösen amely annak tartósságát fokozza.

Már régen, talán századok óta szokásban volt a czölöpök, oszlopok és karók alsó részének megpörkölése, tartósságuk emelése céljából. De ennek az eljárásnak hatása igen kétes, sőt némelyek szerint káros volt, mert a pörkölés által kifejlesztett antiszeptikus anyagok csak a fa felületét hatották át, annak belsejét érintetlenül hagyván, sőt a megszenesített felület magas fokú nedvszívó képessége és a pörkölés által keletkezett számtalan repedés megkönnyítette a víznek és a fakorhadást előidéző gombák csiráinak bejutását a fa belsejébe.

Ujabbán az északamerikai Egyesült Államokban a különböző fanemű táviró oszlopokat és vasúti talpfákat magas nyomás és alkalmas hőfok mellett egészben és huzamosan hevitik, hogy belsejükben is képződjenek antiszeptikus anyagok, s áthatván a fának belső rostjait is, a korhadásból teljesen mentesítsék.